

Медицински центар-Куманово
Одел за дентална протетика при
ООЗТ Стоматолошка здравствена заштита

АКУПУНКТУРНА АНАЛГЕЗИЈА ВО СТОМАТОЛОШКАТА ПРОТЕТИКА I ДЕЛ

Даштевски Б., К. Поп Стефанија, Г. Симов

Акупунктурната аналгезија ја имаме применето во забнопротетички цели на одделот за дентална протетика кај 38 пациенти, чија средна возраст изнесуваше 49 години.

По спроведената акупунктурна аналгезија при препарацијата на столбовните заби кај пациентите болката значително беше намалена. Електроакупунктурна аналгезија ја добиваме при дејствување во целни точки со јачина на потенцијалот од 8mA, при фреквентност од 60 цокли во секунда, во тек на 20 минути.

Примената на акупунктурната аналгезија во стоматолошката протетика претставува метод за намалување на болката при препарација на забите(2).

Покрај досегашните познати методи и технички можности за намалување на болката при препарација на забите, како што се гледа од нашиот труд, и акупунктурната аналгезија ја нашла својата примена.

Авторите на трудот за акупунктурна аналгезија во стоматолошката протетика немаат амбиција да предлагаат нови методи туку само ја изразуваат желбата за нејзина примена во секојдневното работење, во интерес на пациентите.

Со овој материјал авторите даваат осврт на примената на акупунктурната аналгезија во секојдневната амбулантна работа и го презентираат своето скромно искуство.

На сите ни е познато дека препарацијата на забите спаѓа во редот на најнепријатните интервенции во стоматолошката протетика, како за терапевтот така и за пациентот, вклучувајќи го на прво место стравот од болката што треба да се претрпи, и покрај денешната усовершена техника.

Сакајќи да дадеме придонес во разрешувањето на најчувствителниот елемент во препарацијата на столбните заби, болката, се зафативме со овој проблем, за да решиме некои нерешливи случаи и да дадеме свој придонес во протетиката препарација со намалена болка.

Теоријата на акупунктурата и теорија на традиционалната кинеска медицина, а нејзините два основни принципа се ЈИН и ЈАНГ. Тоа се два спротивни принципа кои секогаш се во меѓусебна борба за превласт (3).

Нивната рамнотежа означува здравје и благосостојба. ЈИН и ЈАНГ, всушност, претставуваат изрази на таканаречената ВИТАЛНА ЕНЕРГИЈА на човекот која Кинезите ја наречуваат ЧИ.

*Трудот е читан на 24. V 1980 година во МЛД - Скопје, на Секцијата за стоматолошка протетика

– Според ТСААНГФУ, во текот на својата работа, односно при вршењето на физиолошките функции, органите создаваат енергија ЈИН и ЈАНГ. Таа енергија циркулира во органите и акупунктурните канали без прекин, според извесни законитости, во различни ритми на максимумот и минимумот од деноноќието. Според традиционалната кинеска медицина, внатрешните органи кај човечкиот организам се поврзани со канали (меридијани), кои всушност претставуваат одредени замислени линии, а се проектираат на површината на телото и се смета дека низ нив струи виталната енергија(5).

Вакви меридијани има 12 и 2 помошни и тие содржат над 800 точки каде што се пунктираат иглите, кои се направени од челик, со должини од 3,5 до 9 сантиметри, во зависност од тоа за кој дел од телото се употребуваат, односно кој канал и која точка се бара. Покрај овие точки на меридијаните, постојат и таканаречени специјални, екстраточки кои се надвор од нив(6).

Како и во сите други науки, и во акупунктурата, со време и низ работа, се наметнала една нова дисциплина-акупунктурна аналгезија, под кој поим се подразбира губење на болниот феномен, но не и на полно исчезнување на болката. За време на аналгезијата пациентот останува на полно свесен, подвижен, ориентиран во времето и просторот, релаксиран и опуштен. За воведување во акупунктурна аналгезија се употребуваат специјални апарати (електростимулација), кои засега се произведуваат во Кина и некои други земји во светот, а се засновани врз принципот на еднонасочна наизменична струја, со напојување од батерија или електрична струја од 220 волти (2).

Метод на работа

За препарација на забите ние ги употребивме следниве точки за акупунктурна аналгезија:

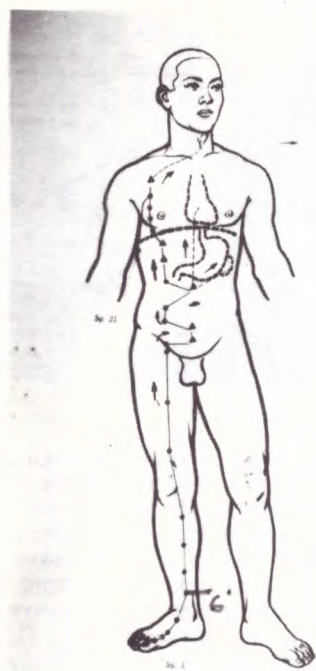
Слика 1

1. Точка 6-САНЈИНЦИЈАО–Оваа точка му припаѓа на меридијанот на слезината кој поседува 21 точка и припаѓа на групата ЈИН. Тој поаѓа од ножниот палец а завршува на седмото ребро во пазувата (4).

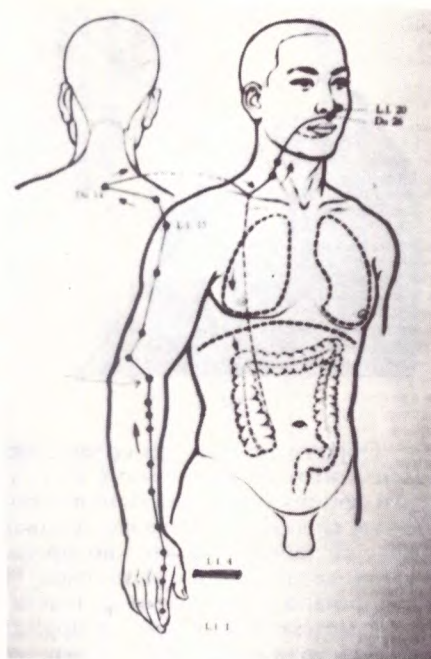
2. Точка 4-ХГУ–Оваа точка му припаѓа на меридијанот на дебелото црево кој поседува 20 точки, а припаѓа на групата ЈИНГ. Меридијанот поаѓа од врвот на показалецот и завршува во носното крилце. Овој меридијан, покрај точката 4, поседува уште две точки: 2 и 3, кои се одговорни за смирување на болката во забалото (4).

3. Точка екстра-2-ТАЈ–ЈАН.Оваа точка спаѓа во таканаречените екстраточки не влегува во составите на меридијаните како претходните две туку перзистира сама за себе, со посебни задачи (4).

Само да напоменеме дека, покрај овие точки, постојат уште 18 кои се одговорни за стоматолошката регија и се строго издиференцирани дури и за секој заб одделно.

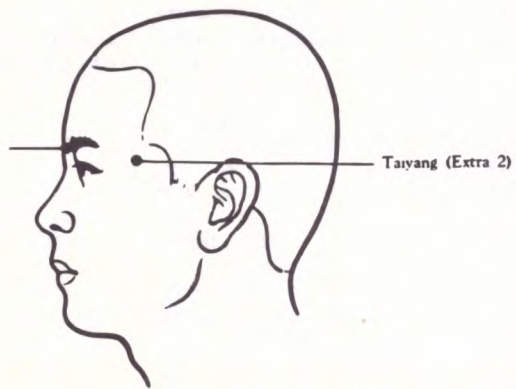

Слика 2

Слика 3

Најнапред накусо ги информираме пациентите за методот, потоа ги вклучуваме на апаратот, откако претходно сме ги аплицирале иглите во гореспомнатите точки (сл.5, 6 и 7). Постепено ја зголемуваме силата на протокот на електричната енергија во апаратот, сè додека пациентот не ни сигнализира дека чувствува мала вознемиреност или незначителна болка.

Слика 4

Слика 5

Слика 6

Слика 7

Објективно може да се забележи дека иглата започнува да трепери. Тогаш интензитетот го намалуваме и го оставаме копчето во таа положба. Никакви други сензации при оваа манипулација пациентот не чувствува. По истекот на 20 минути, со вака подготвениот пациент веќе може да се работи. На местата околу иглите се забележува кружно црвенило, големо колку 1 динар, што покажува дека процесот тече и е позитивен. Иглите се забодуваат отсечно, а дозволено е таканаречено дотерување сè додека во тој дел од раката пациентот не чувствува моментно струење во правец на периферниот дел на екстремитетот (1).

Местото на убодот и иглите, кои претходно се стерилизирани, се забришуваат со алкохол. При вадењето на иглите треба да се притисне на местото на убодот бидејќи може да дојде до капиларни крварења. По ваквата подготовка на пациентот се започнува со препаратацијата, по веќе познатите протетички принципи. Пациентите беа избирани по случаен избор, без оглед на возраста, полот, обемот на работата (бројот на забите за препаратација).

Дискусија

За да можеме да добиеме што поточни податоци и колку што е можно да го исклучиме субјективниот момент, кај некои пациенти препаратацијата ја започнуваме пред вклучувањето на апаратот и апликацијата на иглите. Следејќи ги емоциите, мимиката и гестикациите на пациентот, при што најчесто добиваме израз на таканаречено измачено лице од силната болка при струењето на забите, донесувавме заклучок за ефектот на акупунктурната аналгезија за време на препаратацијата. Кај некои пациенти користењето на девитализираните заби ни служеше за контрола. Во текот на работата водевме сметка да ги опфатиме сите претставници на одделни регии на забите од фронталната и бочната регија, горната и долната вилица. Што се однесува до бројот, препариравме еден до најмногу 10 заба во една сеанса. Не е исклучена можноста нашите избраници и природно добро да ја поднесувале препаратацијата, односно да биле толерантни спрема болката, но сепак повеќето од нив, по вклучувањето на апаратот, објективно добиваа таканаречено мирно лице, исчезнуваше силниот мускуларен грч, мускулатурата се разлабавуваше што за нас е особено важно, бидејќи при работењето немаме отпор од страна на мимичната мускулатура.

Времетраењето на аналгезијата по исклучувањето на апаратот беше продолжено околу 2 часа. Притоа ги контролиравме пулсот и тензијата, при што забележавме дека нивните вредности беа незначително намалени во текот на електростимулацијата.

При повторното доаѓање, за проба на коронките, без да ги вклучиме, во апаратот, пациентите чувствуваа силна болка при дополнителните струења.

Според слободните исказување на одделни пациенти направивме градација во степенот на болката. Според нив, таа беше осетно намалена во однос на обичната препарација што сметаме дека е чисто субјективно чувство. Според нас, на овој начин овој феномен е немерлив.

Заклучок

Примената на акупунктурната аналгезија во денталната протетика претставува метод на намалување на болката при препарацијата на забите.

Меѓутоа, истакнуваме дека ова е наш почеток и дека засега располагаме само со овој материјал. Нашиот интерес за оваа проблематика нема да запре. Ќе продолжиме да работиме на продлабочувањето на ова поле на науката, а одвреме навреме ќе информираме за нашите резултати, без оглед дали се тие позитивни или негативни.

L'ANALGESIE DE L'ACCOUPUNCTURE DANS LA PROTETIQUE DENTALE

Résumé

L'apliguation de l'analgesie de l'accouppuncture dans la protetique dentale proestante une methode de diminuer les douleurs pendant la préparation des dents.

A part, des methodes connues jusqu'a'present et les possibilités techniques de diminuer des douleurs pendant la preparation des dents, comme on peut voir de notre ourage et l'anagesie de l'accouppuncture a trouve son application.

Les competants de cet ouvrage avec l'analgesie de l'accouppuncture dans la protetique dentale, n'ont pas d'ambitions d'imposer une son opinion, mais ils ont le souhait de commencer la discussion et provoquer l'inèrèt e propos de ces problemes, que nous voudrions l'apliquer dans le travail quotidien.

Avec cet ouvrage nous n'avons pas i'intentie d'expliquer la discipline – analgesie de l'acouppuncture, mais de transmetre seulement notre experiance.

Литература

1. J. Bozsazello-Acupuncture et Art deutaire Maisonneuve
2. M. Bresset-Analgesie paracupuncture en dentisterie operatiore et shirurgicale, Maloine S. A. editeur Paris 1979 god.
3. I. Georges Beauh-La medicine Chinoise 1963 by Edition du Seuil, Paris.
4. Ž. E. H. Niboyet-Lauestheisie par lacupuncture Maisonneuve, Paris 1973 godina
5. A. Škokljev-Akupunkturolagija, Bgd., 1976 god.
6. A. Outline of Chinese Acupuncture The Academ of Traditional Chinese Medicine.